

AURÉL A KÉKESRE MEGY.

IX.

AZ AUTÓ csak négyülékes, de a visszaülés is kényelmes, párnázott. Aliz az édesanyja és Feri közt szorong. Szemben velük Aurél és a tréner. Aliz bal térdre Aurél lábát éri, a jobb a trénerét. A bal térd mozdulatlan, de a jobb, mint halálraítélt rab, segélyért kopogtat. De Halász Tóni érzéketlen, ő nem is ismeri az S. O. S. jeleket. Sőt, hogy fitogtassa a maga semlegességét, Kesserűné felé húzódik. Aliz széjlebb teszi a lábát. De a tréner ma a mama kedvence lesz, mentegetődzik, hogy szűk a hely s egészen oldalt rakodik.

Aurél nézi az Aliz bájos kis arcát, amely megint egészen új. Mintha váratlan mélységek nyilatkoznának rajta. Szürke szemeit összehúzza, mintha a szembefúvó szél ellen védekezne. De Kesserűné is széjjel szemben ül s mégsem húzza össze a szemét. Az autó a gyöngyösi úton kapaszkodik, lassít és berreg, igazán nincs mit hunyorgatni.

Milyen gyönyörű is ez a gyermekarc! Egy-egy izmocska meg-megvonaglik rajta. Hogy került ez az izmocska oda. Az ember nem is hinné, hogy ez alatt a patyolatsíma, egybeöntött arc mögött valami különálló és különélő is rugódozhat. Az a bőr mintha közvetlenül a lélekre lenne vonva. Piros hullámok kergetőznek rajta, alig észrevehető borzongások. Lám-lám, már meg egy porszem esett a szemünkbe. Pedig az autó csaknem áll, a motorja berreg, de annál lassabban halad. Ez a gyöngyösi út legmeredekebbje. De Aurél udvarias. Ő nem veszi észre, mi megy végbe a kis Alizban. Vigyáznia kell a szemére. Ő tízéves korában az Északi-tengeren nyaralt a szüleivel, a vasúton egy égő szikra ment a szemébe, majdnem megvakult. Aliz Aurélra néz s kimondhatatlanul szomorú. Aurél legszívesebben leszállna és megírná élete legszebb versét, a címe ez volna: Ó, szűz szemek árulkodó szomorúsága.

De a trénernek nincs érzéke a szűz szemek árulkodó szomorúsága iránt. Megértőn és megértetőn mosolyog vissza a Kesserűné firkésző tekintetébe s iparkodik olyasmit mondani, ami az anyának és Gerendaynak egyaránt kellemes.

— Ugy érzem, mester, hogy az ön mámor-versei mélyén egy család-szomjas szív kiált segítségért. Ne gondoljon valami kispolgári nyálkás-ságra. A legönállóbb lélekben is ott dorombol a kivert ember boldogság-éhsége.

Milyen lángvörös lesz Aliz. Főlegyenesedik az ülésben s kiáltani akar. Az ember azt hinné, megátalkodott düh lobbant föl benne. De

Aurél érti : az elevenére tapintottak. Szegény kicsike, aki a felszínt nézi, azt mondhatná frivol. A terraszon talán ebbe a látszólagos frivolságba akadt bele a szeme. Pedig milyen mélyről jön a lelke minden hullámvérése !

— Lehet, hogy igaza van, feleli szerényen. Sokszor én is úgy érzem, hogy a mostani életem belémfojtja legjava erőmet. Roppant lehetőségek zsúfolódtak belém. De nincs égboltja az életemnek, nincs Sarkcsillaga.

— A mesternek lapot kellene alapítani.

— Épp énnekem — mosolyog Aurél, mint akinek a szíve pedáljára léptek.

— Igen mester. Én sajtóiskolai hallgató is vagyok, gyakran latolgatjuk a kollégáimmal, hogy nincs olyan revünk, amely a fiatalságot fejezi ki. Törjük a fejünket, ki lenne a legalkalmasabb ilyen lap szerkesztésére, s újra s újra mesterben állapodunk meg.

— Én is hallottam ilyen véleményt — kockáztatja meg a cserkésztsízt.

Aurél nem tartja lehetetlennek, hogy annak is eljön az ideje. Ő is vette észre, hogy kezdik méltányolni. Aliz föl kacag. Kissé fátyolozott ez a kacagás. Van valami erőltetett benne, ahogy Aurélna néz s azt mondja :

— Remélem, szerkesztő úr, felfogad titkárnőül.

Aurél csak a jövődő titkárnő párás szemét látja. Gondolhat-e rá, hogy ezt a párát nem az ő napja szívta föl azokból a tőszemekből. S hogy e kacagás mögöl dühös kétségbeesés kartácsa röpül egy közömbös fiatalember szenttelen arcába.

Kesserúné a sarokba húzódik és néz. Talán nem is bánja már, hogy a tréner is közébük tolakodott. S talán Feri is elkerülte, ezuttal másodsor, az anyai pofonokat. Ő Kesserúné sok mindent észrevesz, amint az autó sarkába gubózva, barátságos arca mögöl kikémlél a fiatalokra. Tétova fiatalok, akik fölött csak egy bizonyos van, az ő akarata.

Aurél azonban semmit sem lát, csak Alizt, a jövődő lapot s az útra hajló tölgyfák cifra és réteges levélzetét. Az autó fölért az első hullám ormára s nekiereszt. Száz méternyire alattuk buja hegyi legelő, a pillangósok lilájába a boglárkák sárgája ír szeszélyes cikk-cakkokat. Egy botot faragó fiú körül húsz-harminc tarka svájci cselleng. Aurél nem bírja tovább. Föláll, lekapja a sipkáját, kilóbálja a tehenek felé s elhurrázza magát.

A meglepett soffőr fékez, hátranéz. De nincs semmi baj. A méltóságos asszony a sarokba húzódik és mosolyog. A cserkésztsízt alázatosan hehetéz. A kisasszony ül s a tréner urat nézi. Csak a bolondos Gerenday lengeti a sipkáját s kiabál a teheneknek.

X.

Negyedegy. Kékesi kaparóház. Tízpercnnyire szépen kikövezett forrás körül csinos körönd, öt-hat pad. A kultúra a Kékest is megmássza.

Feri kufferjéből egy sonkás-zsemlyés stanicli kerül elő, öt percnny csámcsogással elegy tohonya diskurzus következik. Még Kesserűné is vidáman nyeli a nyolcvan filléres pilulákat. Egy zsemlye két menü haszna, de haj, befektetés nélkül nincs vállalkozás. Aliz csillogó szemekkel vadul harapja a sonkát, mint egy kis ragadozó, mintha a nyakát harapná valakinek. Aurél most megint egész másnak láthatná, ha nem a maga kiszabadult ifjúságával volna elfoglalva. Fölugrik a padokra, a támlájukon egyensúlyoz, noha azt gyermekkorában is csak a síneken merte megtenni. A forráshoz guggolnak, isznak s ő beüti a Feri összenyomható poharát. A cserkész kalapot helyettesítő vászonsapka, a zöld nyakkendő csuromvíz, az alig serkedő bajuszkán fényes gyöngyöcskék ülnek. Szegény Feri alig győz elég széleset vigyorogni: ezt a kitüntetést honorálni kell. Kesserűné is ezt tartja a kirándulás legjobb élécének, gyönyörködő szemei elnézően mosolyognak. A tréner is elért valamit: Aurél letegezte.

A kilátó innét másfél óra, de ha Kesserű mama tempót lassít, kettő. S mért ne lenne kettő? Gyönyörű bükkös mélyén kanyarognak fölfelé. A földben kivágott törzsek félig friss tönkjei. A lombok óriás mozaikjából kiesett kockák helyén ujjongó fénynyalábok törnek a tavalyi haraszttól aranyos földre. Sárga csipkét vernek a levélzet zöld csipkéire s hirtelen fölnyúló oblongumokkal ragyogják be a fák világos sudarát. A lejt elég meredek. A mátrai esők kimosták a százados fák gyökérzetét fedő talajt s karvastagságú, messzefutó gyökerek kínálkoznak a kapaszkodók elé lépcsőfokul. Itt-ott szokatlanul sötétszínű csengetyűkék himbálják harangjaikat s kócos ágak közt a kecskerágó vörös termése mutatja a sebzett nyár vérnymát.

Kesserűnének kevés a fia ehhez a kapaszkodóhoz s a tréner tudja, mi a kötelessége. Aurél is odanyújtja a turistabotját, Aliz zergelábainak ugyan egy szökés ez a kapaszkodó, de elfogadja a botot, nagyokat kacag s a magassarkú cipőjének a sarka ki-kibicsaklik. Csupa tűz ez a lány. Fecseg, hahotáz, együtt hahóz Auréllal. Izzik, mintha valakinek a szívét akarná megszakajtani. Előreszöknek, egy mohos sziklára telepszének. Aliz a mécsvirág szírmait szaggatja, Aurél a tökéletes térdeket nézi, a fulárd ruhába vesző merész idomokat. Így várják be a többieket.

Kesserű mama előre-előre szól a fiatalokhoz s a kis társaság megint egybeverődik, hogy egy új kapaszkodónál megint szétszakadjanak. A diskurzus is szeszélyesen öltődik, oldódik. Aurél elemében van. Alizzal az olaszországi útjáról beszél, a trénernek a verseit magyarázza, Feritől a botanikát tudakolja. Gerenday angyalian nem ért a botanikához. A fagombát a fák kinövéseinek nézi, az eperlevelet nem ismeri meg. Pedig a Szatírszarvakban a természetleírások üdeségét dicsérte meg a

kritika. Feri észreveszi a Szatírszarvak Achilles-sarkát, de a világerő nem szól. Inkább a mester ellenségeiről mond gyöngéden megróvó véleményeket, amelyeket a tréner a gyilkos szatira bő levére ereszt. Aurél szívesen beszélne ezekről a dolgokról, de Aliz ott fönn áll, húsz méternyire fölöttük egy sziklaperemen, s nem tud lejönni szegényke. Le kell segíteni, s vajjon ki hozhatná le a megriadt őzikét, ha nem Aurél.

Végtelen kapós ő máma. Hogy nem találkozhatott előbb ezekkel a kedves emberekkel. Elfeledkezett Radicsnééről, élete gondketrecéről, az egész ember a jövő felé kilőtt nyíl. Már a hegygerincen járnak. Innét nem igen emelkedik az út, sőt helyenként hullámokat vet. Délre tőlük Gyöngyös palatetői csillognak, s a lanka táncoló levegőjén át távoli falvak imbolyognak. Az út egy nagyobbacska vápájánál Aliz megfogja Aurél kezét, szaladjunk mondja s ők szaladnak édesen és vadul. Gyermekkora óta nem volt ilyen könnyű a szíve. Talán az Északi-tenger mellett, amikor a kis Helgával épített alagutat a strand-homokba.

Hopp, kiáltja Aliz és hirtelen megáll, de Aurél tovább rántja s csaknem felbukfenceznek. Ezen mindaketten kacagnak. Aliz visszanez, az öregek még messze jönnek. Ni, mintha a trénernek is elkomorult volna egy pillanatra az arca. Aliz jókedvével senkisémet bir. Vad és szilaj. Munkás asszonyokkal találkoznak a hónuk alatt szakajtó, a szakajtóban málna. Hát málna is terem a kékesen? S csakugyan a fák alatt érdesszárú, nagylevelű málnabokrok. De letarolt kocsányaikon csak itt-ott akad egy-egy szem éretlen, fehér és kemény bogyó. De Aliz málnát akar szedni. Egyre beljebb csörtetnek, helyenként gázolni kell a sűrűt. Feri is velük tart s a három csengő torok megállítja a füttyörésző rigót. Szorgalmas madár, csak akkor venni észre, amikor elhallgat!

Kesserűné és a tréner az út partjáról figyelik a fiatalokat s közben egymást kémlelik.

— A fiam hívta magát? — kérdi Kesserűné.

De a tréner a tárgyira tér:

— Nem szeretném, ha félreértenők egymást, asszonyom. Író vagyok és Gerenday úr lapot alapít.

— Író is? — kérdi Kesserűné s befelé azt gondolja, majd adok én tinektek lapot. Ezt a vejit nem ereszti ki a karmai közül.

A kilátótól két-háromszáz lépésnyire ütöttek tanyát. Feri, a főszállásmester, nagy lapos követ választott asztalul. A mama egy öreg bükk kivájt gyökerei közt talált karosszéket, Feri és a tréner törökülésből is eléri az asztalt, de Aliz és Aurél egy vízmosás alacsony partján kényeskednek. Feri kufferjéből tojással töltött borjúhús, sült tyúk, sajt, s egy szétnyomott puncstorta vándorol elő. Aurél minden új fogáshoz új kannibáltáncot jár. Kesserűné elégedetten állapítja meg, hogy jó helyre fordította a pénzt: Aurél, mint minden férfi, a gyomrán át is megközelíthető. Pedig különösen a tyúk nagyon sokba került. A töltött borjú a tegnapi vacsorától maradt, de a gyors tyúksütésért meg kellett kenni a szakácsokat.

— Sokat gondolkoztam, mi lehetne az új lap neve — szólta Aurél, miután egy csirkecombot szétízestített. — Szabad Szó, ez lenne a legmegfelelőbb.

— Igen Szabad Szó, ez az, amit belénkfojtanak, — lelkesül Feri.

De a tréner valami hangzatosabbat javasol. Budapesten sok a sváb s ezeknek egy idegen szó jobban megfelelne. Mondjuk Tusculanum vagy Boreas, böki ki hirtelen, mert ezek a szavak ragadtak meg benne középiskolai latin olvasmányjaiból. De Aurélnak a Boreasról nagyszerű ötlete támad. Cyklon, ez lesz az igazi. Cyklon, amely végigsöpör ezen a korrupt országon és összedönti a hazugságok ingó pagodáit.

Ezt a gondolatot Kesserúné is gyönyörűnek találja s a tréner egy üveg bikavért szed elő a Feri kufferjából. A társalgás egyre lelkesebb lesz. Gerenday egy gyöngéd ellenvetést kockáztat meg, ő igazán nem tudja, mikorra teremtheti elő a kellő összeget. De a tréner megnyugtatta : potom ötvenezer pengő, garantálom, barátom. Kijelölik a fő és almunkatársakat. Aurél nagy örömmel hallja, hogy Feri is költő, bizonyosra veszi, hogy ügyes dolgokat ír. Különben ép nála van a Szatírszarvak egy kötete, nagyon szívesen felolvasna. Kesserúné, sőt Aliz is ép kérni akarták a mestert.

A bükfa gallyán egy cinke cseveg, a kilátótorony felől kirándulók sívitozása hallik, de a kis társaság mozdulatlanul hallgatja végig az első, második, tizedik verset. Szonettek és szabad versek. Aurél ezt a két formát kedveli. A szonettet, mert nem csak szabadverset tud írni, a szabadverset, mert ha akarja, korlátlan lélek ő, nem mint egyes rimötvözők. Amióta él, ilyen figyelemmel sohasem hallgatták. Öreg hölgyek nem fogékonyak az új magyar frazeológia iránt, de Kesserúné lehunyt szemekkel hallgat, a versek végén fölsóhajt s meghatottan rebegi :

— Ez nagyon szép volt, kedves Aurél. Igazán hálás vagyok, kedves fiam.

Aliz vet véget a felolvasásnak. Elég az irodalomból, Aurélnak nincs minden délutánra egy kötete. Fogócskázunk s már rá is üt Gerendayra s elszalad. Feri és a tréner buzgón statisztálnak ehhez a játékhoz, melynek egyetlen törvénye, hogy Aurélnak Alizt s Aliznak csak Aurélt szabad megfognia. Egyetlen egyszer kerül a tréner Aliz kezei közé.

— Uttállak — súgja villogó szemekkel — utállak és ellöki magától a fiút.

De Kesserúné szikratáviró szeme új botanikai érdeklődésre ösztönzi Ferit. Eszébe jut a Saxifrage aizoon, amely Jávorka határozója szerint a Mátra erdeiben honos. Halász Tóni is megkedvelte ezen a kiránduláson a botanikát, ő is elindul a lassan árnyakat bocsátó erdőbe, hogy az érdekes növényt megkeresse.

Aliznak eszébe jut, hogy még nem voltak ott fenn a toronyban. Nemsokára beesteledik s Aliz szereti a kilátást. A torony Istenkísértő szálfaalkotmány, szédítő lépcsőkön ér az ember a tetejébe. Aurél volta-képen fél a magasban ; ha valaki kihajol egy emeleti ablakon, ő a szoba

másik sarkában legugyorodik. De megtagadhatja-e Aliz kívánságát? S ni, ez az út nem is olyan félelmetes. Aliz megy elől, Aurél néhány fokkal mögötte. Aliz minden lépése új kinyilatkoztatás: a kurta szoknyácska harangjában csodálatos harangnyelvek himbálnak előre-hátra. Aurél nem szédül már. Vagy ha igen, más dimenzióban.

Egész bátran áll a legfelső emelet alacsony párkányához. Nem az élet tornya ez, ahonnet a világ gyönyörűségét mutatja meg az ő kedvének? Kár, hogy nem tud tájékozódni. Az a nagy, tömör hegysziget talán a Bükk. S komolyan magyaráz, mint akinek a kisujjában a geográfia. De a magasban csipős szelek lökdösődnek, Aliz közelebb kerül Aurélhoz. Csak egy ponton érzi a leányka testét, a csipője ér egész halványan hozzá, de ott mintha titkos bőrlebeny feszülne az ő teste s a lány teste közé, híd, amelyen annak az egész csodálatos élete az övébe árad.

— Mintha nem is a Mátra csúcsán állnék, hanem az életén — kiáltja s egyszerre csak átölelte Alizt. De Aliz eltolja magától, ez az eltolás heves, mondhatnók lökés, de a hangban hirtelen megbánás reszket, azt is mondhatnók engesztelő megszeppenés. Aliz szemben áll a feljáróval s egyszerre csoda történik, ő borul Aurél mellére, zokogva szinte, mint aki heves tusa után győzte le szemérmét.

Amikorra kibontakoznak, Aurél meghökkenve érzi, hogy hárman vannak. Kesserúné gondos garde, s a beteg szívét is fölhozta a fiatalok után. Aurél megzavarodik ezek előtt a csendes, dióbarna leckéztető szemek előtt s ilyesmit hebeg:

— Én természetesen . . .

A fiúk is szedelőzködnek. A tréner a boros üvegeket csomagolja s egy árnyalattal sötétebb az arca. Amint lehajol, meglöki Alizt.

— Bocsánat — mondja és fölugrik.

— Én megbocsátok — mondja Aliz és különösen kacag. Ez a kacagás egy temetéssel ér föl. De mintha valami új kezdődne benne.

XI.

A tréner megy lefelől, százlépésnyire a többiek előtt. Feri gallyat, köveket dobál, füttyörészik. Aurél és Aliz immár anyai engedelemmel simulnak egymáshoz. A fák közé bocsátkozó este hideg ujjakkal nyúlkál a kis fulárd ruha alá. Aliz melle meglúdbőrzik, Aurél odaadja a lódenköpenyét.

— De mi marad akkor magának? — kérdi a lány s különös bágyadsággal néz a fiúra s a vállára teríti a köpeny egy sarkát. Így mennek és érzik egymás lépéseit. Darabvást mögöttük Feri támogatja az anyját. Kesserúné a zalamegyei birtokra, Feri a Cyklon nevű folyóiratra gondol.

A megcsendesedett erdő avara izgatottan tiltakozik a lépések ellen. Apró rovarok trillázzák a csöndet. Az alföld fölött dekorációszerű kék és piros, mozdulatlan felhők állnak. Aurél úgy érzi, hogy ma született s

királyfivá. Mintha egy kimondhatatlan bőségű forrást elzáró kő lett volna az eddigi élete, amelyet ma emelt félre a sors. Váratlan mélységek nyílnak meg benne, szégyenkezik a multjáért. Hangja, amelyben van valami izgatott tetszelgő és hatásoskodó, most komoly és egyenletes. Szegény hegedűs, milyen rég nyikorgatja a fáját s most váratlan divinációval fölfedezi a hegedű lelkét, s úgy érzi, jól játszik önmagán.

— A mai naptól számítom az időt. Ha a francia köztársaság megtehetette, én is megteszem. Hogy röstelem a multamat. Ki voltam én még tegnap is! Mindent el fogok mondani, de ma nem akarom bepiszkítani az erdőt Aliz; kis Aliz, ugy-e minden másképp lesz. Ha legalább gonosz lettem volna. De csak kárbament, hulladék ember voltam. S váratlanul egy horgony száll elém. Szép, virágos horgony, akit az ég báránnyelzői közül engedett fölém egy drága kéz. Én hiszek a Gondviselésben. Van erre a napra másféle magyarázat? Huszonhat éves vagyok s nem találtam embert. S most egy napon négyen, négy drága ember, akik úgy látnak, ahogy talán csak a természet elgondolásában élek. Nem csodálatos? Az apám csak a birtokkal törődött. Olyan volt, mint egy felemelt nád-pálca, lecsapott, ha a nevelőim bevádoltak. Az anyámra alig emlékszem, a feje fájt s egy szófán feküdt. A nevelők csinálták lelkem. Húsz éves koromig azt se tudtam mi a világ, cselédek hizelgéssel elegy gyűlöletén át ért hozzám minden. S akkor elveszett alólam a föld. Nem volt tető fölöttem, jött ez az asszony és fölvelt. Ó ez a művészi elragadtatással kendőzött cédaság, ez a legundorítóbb . . .

Aliz csodálkozva hallgatja ezt az ifjúsága árnyékában panaszkodóvá nyíló gyermeket. Mintha egy óceán másik partjáról verődne hozzá a hang, de mégis csak van benne valami, ami megindítja a lappangó anyát. Elfelejtí az egész komédiát: a sürgönyt, az anyja parancsát, a kétezer holdat, a tréner közönyének belétört tuskéjét s csak az estét érzi s ezt az este mélyiből fölsíránkozó gyermekpanaszt, amely fölé oda kell hajtania a szívét. Megcirógatja a fiú homlokát s együgyű virágszavakat hullajt. Hogy ezután minden másképp lesz. Ó, ő tudja már, hogy Aurél élete forduló előtt áll. Nem kell soká gyötrődnie. Kis angyalokkal találkozott, azok sugták meg neki. Nem hiszi? No fogadjanak, egy hét múlva olyan nagy úr lesz, hogy még szóba sem fog Alizzal állni.

Aurél mosolyog, mint egy csecsemő, akit gonosz cselédek összeráztak s most anyukája veszi a karjára s dudol-duruzsol neki. Csak félig érti a szavakat, de megtapintja a szavak mögött a szívét.

— Az amerikai nagybácsi hagyja rám a petróleumfinomítóit? — kérdi mosolyogva.

— Ki tudja — feleli Aliz titokzatosan, mint [akit beavattak a Gondviselés szűkebb titkaiba.

Az alkony üstjében lassan szénné feketedett a parázs. Hátuk mögött anya és fiú halk beszélgetése hallik, tördelt szavak s anya és fiú mögött harmadik kísérelődik odaszegődik a hold. Előbb csak az ég lesz egy árnyalattal teljesebb. De hirtelen kibontja a haját s a bükkös sötétjiből arany-

gallyak válnak ki. Egy lapos kő vályujából a tegnapi zápor vize tart tükröt a ráhajló vadkomló alá. Ez a délelőtti erdő s mégis egészen más. Mintha fehér és arany fáklyák vezetnék őket egy gótikus csarnok kincs-rejtő mélyei felé.

A tréner messze elől jár, siet, hogy a soffőr ott ne hagyja őket. Nyolc óra már, hétre beszélték meg, de ezek a fiatalok hihetetlen lassan járnak. Talán az ő szívébe is beletört valami. Az ember mégsem lehet egészen gyakorlati, különösen ilyen szép augusztusi estén, amikor a csillagok is belekontárkodnak az életünkbe. Nótára gyújt s a hang útjába álló bükkfagallyak s az elsúlyosodó levélzet csodálatosan elszűrik a dalt.

Aurél úgy érzi, hogy a feszes izmokat játszó csipő s a határozottan emelkedő és sülyedő mellecske sokkal önkéntelenebbül adja magát az ő oldalának, mint elébb. A leány dereka köré fonja a karját és fogadkozik. Azonnal hozzáfog a jognak, hisz abszolválta, félév, nem, két hónap alatt lerakja valamennyi vizsgáját s majd csak kap valami állást. Kilinccsel, ha kell, gyilkol, ha kell, de boldogok lesznek. Aliz kacag s egy csókkal tapasztja le a száját. Sose tanúlj — te kis öreg, majd megélünk úgyis. Aurél azt hiszi, elérte a célzást és tiltakozik. Nem, ő nem akar senki kegyelméből élni. Elég volt. Nem mondja, élhetetlen volt idáig, Istenem, költő, de most megmutatja, mit tud. Dolgozni fog s nincs az a vaksors, amelyik elgáncsolja. Különben ne féljen Aliz, az állás csak provizórikus. Regényt fog írni s egy regényen rengeteget lehet keresni. Ó, azt a regényt nem adja száz millió alatt. S beszél hihetetlen példányszámokról. Egy spanyol író egyetlen kötete százhuszezer példányszámot ért. S csak Spanyolországban! De a jó könyveket a világ minden nyelvére lefordítják. S ő tudja, mihez tartsa magát. Majd meglátja Aliz, becsapja ő a világ valamennyi könyvkiadóját. De Aliz csak kacag s azt mondja: Mi szükséged van neked erre butikám. S már nem haragszik Kesserúnére.

Negyed kilenc, amikor a országútra érnek. Keresik az autót, de az autó a forduló mögött vár. Aurél kiáll az útra és hahóz. A tréner visszahahóz. Aurél a hölgyeknek kiabál s ebben a pillanatban pöf-pöf, egy motorbicikli ront ki a kanyarból. Aurél ugrik balra, ugrik jobbra, a motorbicikli fékez s a két férfi ott áll halásápadtan. A motorbiciklis káromkodik, az oldalülésből egy ijedt női hang: Jesszus, Aurél, mi az? Semmi, feleli a férfi, ez az úr elmamlázkodott. Még egy mérges pillantást vet a névrokonára, megindítja a motort s elrobog Csatád felé.

— Ha babonás volnék, azt mondanám, van ebben valami sorsintés-szerű, mondja Aurél kényszeredetten a körésereglő társaságnak. Nem is lett volna rossz tréfa, hogy életem legboldogabb estéjén egy másik Aurél elgázoljon.

Aliz kacag, de a kacagásában van valami csalódottság. Egy férfi, akit a Mátra tetején üt el egy bicikli. Mégis csak furcsa férj lesz ez. Mintha elillant volna valami a gyönyörű séta hangulatából. De Kesserúné

vigasztalhatatlan s miközben az autóba helyezkednek, háromszor is megkérdi a jövődöbéli vejét :

— Igazán nem történt baja.

Aurél megilletődik ennyi szívjóság előtt. Kesserúné csuklójára hajol:

— Méltóságos asszonyom olyan jó, mintha az édes anyám volna.

— Szereti az édes anyját ? kérdezi mosolyogva Kesserúné, mint aki a családi viszonyokkal is tisztába óhajt jönni.

— Az édesanyám meghalt. Tizenkét éve halt meg, alig emlékszem rá.

Kesserúné a sürgönyre gondol s elzsibbad a szíve. Tizenkét éve s még kérdezni akar valamit, de a soffőr gyorsít s csak kiabálva értet-hetné meg magát.

XII.

Emmának rossz napja volt. Rosszabb, mint valaha. Aurél nem volt ott a Halastónál. Várt egy negyedórát, várt egy félórát. Talán a környéken kószál, nem számított rá, hogy ilyen friss lesz. De féltizenkettő s Aurél még nem került elő. Pedig úgy megörült az üzenetének. Este kibékültek ugyan, de azért nem hunyta le a szemét. Millió aggodalom sanyargatta. Találgatta, mi van a fiúban, de nem ment semmire. Eh mit törődöm vele ; az enyém ! hördült föl, csakhogy a szívét elhallgattassa. De nem tudott ebbe a nyers hatalmi szóba belenyugodni. Ezer apróság szívárgott elő az emlékezetéből. Mégis csak vonzódik hozzám, motyogta, párnáján fölkönyökölve ; Aurél egy nyájas mozdulataira gondolt s elmosolyodott. Nem engesztelte-e őt az este is. Visszaidézte az esti vihar minden mozzanatát s nem volt megelégedve. Máskor meggyőzőbb volt, mert csak a kötelességét teljesítette. Ő, odaadná mindenét, csak igazán szeretné. Mit tudja ez, mi a szerelem. Kis kölyök, aki elmegy minden cukrosstanicli után.

A kis bojt majdnem összecsókolta. Hát mégis csak hiányzik Aurélnak ? Látni akarja, visszaemlékszik rá, hogy kíméletlen volt. Voltakép nem is csinált semmit. De mért ült Kesserúék mellé. S mért dicsekedett ? Igaz, ő kezdte. De az más, ő önmagát gyötörte. De mit akar Aurél ? Mindegy, megbánta. Nem a lány után futkos, hanem őt hívja. Gondosan kiöltözött, valamivel több parfümöt lötytyentett magára, csakhogy Aurél fiatalnak érezze.

De ki nincs a Halastónál ? Aurél. Bekukkantott a tótól szétágazó utakra. Megtett kétszáz lépést, de Aurél talán a tónál áll s türelmetlenkedik. Visszafutott. Senki. S egyszerre egész határozottsággal érezte, hogy elkerülték egymást. Szegény fiú, tűvé teszi érte az egész telepet s ő itt lézeng. Lélekszakadva rohant vissza, a szálló elé. A lelke emeletén, egy makacs hang kattogta : Szegény fiú, biztosan türelmetlenkedik, de lenn kétségbeesett gyanúsítások marakodtak. A sétányra rohant. Aurél sehoh. Talán a boj csacsiskodott. Talán nem is a Halas-tónál, hanem a Szent László forrásnál kell találkozniok.

A boj a szálló oldalkapujánál áll s a jégkirakodásra ügyel.

— Mit mondott neked a Gerenday úr ?

— Hogy a Halas-tónál várja a nagyságos asszonyt.

— A Halas-tónál. Biztos ? Mást nem mondott ?

— A fiú megzavarodik. Nem. Csakhogy mondjam azt, hogy ő még reggel beszélt velem.

— Hát nem akkor beszélt? Nem közvetlen azelőtt, hogy fölmentem.

Az emelet hangja elhallgat. Radicsné a gyanú ördögeié. Kicsalt a Halas-tóhoz s ő itt lebzsel a szálló körül. Zavartalanul akarnak találkozni. De mit gondol ez rólam ? A kis pincsi ! Lerohan a tenniszhez. Ó, ha most együtt tenniszeznek, rögtön összekarmolja. De a pályák üresek. merőlegesen tűz beléjük az augusztus déli nap.

Kesserűék sincsenek sehol. Legalább őket látná, rögtön nyugodtabb lenne. De nincsenek. Kitépték a kezei közül, elrabolták. Mit akarnak vele ? A karórájára néz : fél kettő. Az ebédhez sétáló szívhajos nénik megbotránkozva nézik a loholó, magában beszélő asszonyt. Fuzsitos, fuzsitos, mondja egy nyugalmazott őrnagy. Más neve van annak, bólint vissza a felesége.

Mit tegyen, ő is behúzódik a vendéglőbe. A húslevesben sok a bors, a rántott csirkén olyan a prézli, mint a homok, a forgókban véres a hús. Pincér, ez ehetetlen. Hoz másikat ? Neki ennyi is elég volt. Sose fárasza magát. Ő tisztában van ezzel a hellyel. Különben is nem enni jött ide. Ezt már magának mondja s századszor is megfordul, hátha ők léptek be. Feketét hozat, kavarja, kavargatja. A fekete rég kihült, a teteje piszkosan opaleszkál s ő még mindig kavarja. Az utolsó fürdővendég is megebédelt. Csak egy elkésett kiránduló körül sürgölgődik a kedvetlen pincér. Mit keres ő itt ? Valahonnan előbbilleg a főúr, fizet s már kinn áll a vendéglő előtt.

Beszélni, beszélni valakivel ! De nem ismer senkit a telepen. Ezek a vén hivatalnoknék csak a rendezetlen viszonyát látják. Hopp, a póstáskisasszony ! Kisasszony nem jött pénzem ? kérdi, noha nem is jöhetett, s ha jön, azonnal értesítik. De ha nem beszélhet, megbolondul.

— Ismeri Kesserűéket ? böki ki kereken s oly rekedten, hogy a kisasszony visszahőköl.

— Azt a göndör, koraósz úriasszonyt gondolja ?

— Azt. Képzeld el . . . De maga sem érti, mit kell elképzeltetnie. Csak azt tudnám, hol vannak, mondja inkább magának.

— Kesserűék ? A Kékesen. A tréner is velük ment, beszaladt bélyegért mielőtt indultak.

— A Kékesen, üvölt föl Radicsné, úgy hogy a kisasszony segítség után néz. Tudtam, tudtam. Megszöktették tőlem, a piszkosok.

A kisasszony körülbelül tudja, ki az, akit megszöktettek s ő is a szökevények ellen hangolódik. Ki gondolta volna, hogy ilyen erőszakos népek. Egy nap jönnek, s a másikon megszöktetik Gerendayt. Az ember sosem tudja, kivel van dolga. Volt itt egy hölgy. A legfényesebb toalett-

jei voltak az egész telepen. De minden héten kapott egy csomagot, a csomagon ez állt : ruhanemű, de a papír átzsírosodott . . .

— Hagyjon engem a sületlen históriáival, ordítja Radicsné. Hogy micsoda emberek vannak s kirohan a hivatalból.

Nem néz sem Istent sem embert, a melléből nagy, nehéz, zokogással vegyes böffenések szaladnak föl. Vonítva, hörögve rohan föl a szobájába, azután a szomszéd szobába. A szoba üres, az ágyon Aurél sötétkék ruhája. Beleveti magát arccal az ágyba s rángatódzik, az ágy remeg s az ablak is belerezzen a ritmikus rángatódzásba. Egyszer csak észébe jut a mellény, végigtapogatja. Már egy hete fölfedezte ezt az alattomos kis rejtkehelyet. Egy hete gyötörte a szívét ezekkel az elhúzó versekkel. Hiszen nem is voltak olyan bűnös versek ! De egy-egy halovány panasz, elégedetlenség elég ahhoz, hogy Radicsnét megörjítse. Megint egy s reszketve bontja ki a papírt. Borzasztó, borzasztó. Összegyűri, a fogával is tépi. Az ágy remeg s a remegésnek nem akar vége szakadni.

Besötétedik amikorra magához tér. Nem akarja, hogy Aurél itt találja. Átmegy a szobájába, megmosdik, puder-kéreg alá temeti vörösfoltos bőrét s lemegy a szálló elé. Még nem tudja, mit fog csinálni, de valami retteneteset. Hogy nincs nála semmi, amivel megölhesse őket, egyszerre mind a hármat ! Idegesen sétálgat a Kékesre vivő úton. Legjobb volna, ha az autó elé vetné magát. Látja magát, amint kihúzzák a kerekek alól s ő megátkozza a lányt. Most szeresd, ha tudod nyomorult. Ez a kép meghatja egy percre, de már megint magánkívül van. Nem, nem adom olyan könnyen.

A faszor nyírt bokorsövényéből tücskök ciripelnek, az égről sok millió éves csillagok hirdetik a szenvedés viszonylagos voltát. De Radicsné egyedül van a lelkével s ez a lélek megállapodástalan kataklizma, minden tárgy elvesztette régi formáját, s minden anyag új, megjósolhatatlan formák felé zuhan.

Egy autó reflektora csap az arcába, megvakul, támolyog. Elébe akar ugrani, de a gép elrobogott már. Nem ők voltak, de ők is lehettek volna. Hogy röhögnének rajta. Megfordult, szalad, bukdácsol, csak hogy elébb érjen a szálló elé. Az egész világ hallatára mocskolja le őket. Megint egy autó, de ezek ők. S megint elkerülték. Féltérdre esik, föltápázkodik, tovább rohan. Az autó lassít, harminc lépésnyire tőle megáll, a kocsik és autók fészere előtt. Elébb egy testesebb nő száll ki, azután sorra három fürge fiatal. Aurél, kiáltja kétségbeesetten.

Aurél visszafordul. A hold fényinél is látni, hogy pipacsvörös.

— Asszonyom, mondja csendesen, a mi ügyünknek vége.

— Aurél, hörögi az asszony s közel van az ájuláshoz.

Aurél örül ennek a gyengeségnek, ő egészen mást várt. A szív-töréses hang meghatja kissé, de nem tért-e jó útra, s nem kell-e megvédenie a boldogságát ?

— Értse meg asszonyom, nekünk nincs beszélni valónk.

— Nincs! Horkan föl Radicsné s elnyujtott kiáltása kettémetszi az eget. A kerítők. Megetették a kerítők!

De Aurél műdühbe gurul: Nem tűröm, hogy így beszéljen. Érti! A kisasszony a menyasszonyom.

— A menyasszonyod? A te menyasszonyod. Te öleb.

— Nem tudom, mi jogon beszél így, fejlődik csatavonalba Kesserűné is... Nem tudod? Te kerítő, nem tudod? S ki tudja, mit vijjogna a türelmes éjtszakába, ha egy kar hátulról át nem fogja s egy kéz a szájára nem tapad. Szegény Radicsnét férfi izmok tanítják szendeségre. Ugy sétál ki, ki, a szállóval ellentétes irányban, mintha csak egy szerelmes asszonyka volna. A tréner az. Ez a legnagyobb szolgálat, amit a barátjának tehet. De Radicsné nem tűri, hogy lefogják, összeszedi magát, kiugrik a férfi öleléseiből s nekizuhan az útszéli kavicskúpnak.

XIII.

Radicsnét lassan magához térítették. A tréner kísérte föl a szobájába. A nagy roham kimerítette, engedelmesen, szédülögve követte az erős férfikart, egy áruló mozdulatot, egy hevesebb megjegyzést se tett. Fölvánszorgott a szobájába, beleesett az ágyába s elaludt.

A fiatalok átszaladtak a vendéglőbe, tíz óra volt, de talán haraphatnak még valamit. Kesserűné nem ment velük, kifárasztotta a kirándulás, s a gondolatai is rendezetlenek. Híhetetlen, mi minden történhetik egy nap alatt. Szegény Aliz, vele is mi minden történt s milyen okosan viselkedett. Alapjában sekélyke lány ez az övé, kedves, nagyon kedves, de próbálták volna meg őt az urától eltéríteni: őlt volna s mégsem enged. Ilyenek ezek a pesti csitrik. Olyanok az érzéseik, mint a homok, mint a víz, minden edénybe betölthetők.

Voltakép boldognak kellene lennie, hisz Radicsnét is elintézték. Ez ugyan telekürtöli a telepet, de ki törődik vele, különben is elutaznak. Szóljon-e Aurélnak? Nem, majd csak ráakadnak; az anyjának is eszébe jut a költői neve. Az anyjának? De hisz az anyja meghalt. Mi van e mögött? Nem Bóna Aurél állt a sürgönyön. S van-e még egy Bóna Aurél Csatádon. Nevetséges! Különben nem találtak egyet sem. De mi van akkor az anyjával? Mostohája van? Mit érdekel egy mostohát Aurél örökösödése? Valamelyik anyai pózokban tetszelgő nagynéni becézteti magát így. Családban talán, de sürgönyön? Még ma este megkérdi. Talán él az anyja. Egy hízelkedő ötlet volt, csak hogy Kesserűné szabadabban anyáskodhasson rajta. Egyik megoldás sem kielégítő. Mi lappang e mögött? Bánta már, hogy nem ment le a vendéglőbe, a vacsora fölött megkérdezhetette volna, most már joga van hozzá. De legalább Alizt figyelmeztette volna. Nem, haszontalanul rémíti magát. Rossz tréfa lett volna a sürgöny? De kit akartak megtréfálni. Túl skrupulózus vagy, Sarolta. S föl akart állni, hogy megsétáltassa előérzeteit. De mégis csak ülve maradt.

— Szervusz, szólalt meg valaki közvetlenül a háta mögött. Te is itt vagy. Vontatott, hanyag orrhangján is átütött némi meglepetés.

— Amint látod.

— Mikor érkezted?

— Másfél órája.

— Nagyszerű. Egyedül?

— Nem. Lili is itt van.

— Meddig maradtok?

— Lili a színházi évad kezdetéig. Csöndre van szüksége. Én meg ma éjjel utazom.

— Nono.

— Az öregem hivat.

— Hát kibékültetek?

— Az öreget két hete megütötte a szél s az ember ilyenkor nem ér rá haragot tartani.

— Szóval az Izraelita Árvaház hoppon marad.

— Ugyse volt komoly az egész kitagadás. Megtámadtam volna a végrendeletet. Szegény mama kerített nagy kázust belőle. Éjjel-nappal ott sírdogált az öreg ágyfejénél, azt szerette volna, ha én a szomszéd szobában várom az atyai áldást. De ki tudja, mikor gondolja meg magát az ilyen öreg. S Lili idegei nem bírták Pestet. Szegény mama, úgy látszik, még az elutazásom estéjén kicsikarta a döntést, mert engem reggel már itt várt a sürgöny. Ugy volt, hogy mink is tegnap este érkezünk, de Hatvanon neki mentünk a báró kerítésének, a motor behorpadt s ott rostokoltunk egy napot. Koromsötétben érkezünk ide. Lili nem győzött sopánkodni. Különbén a kaparóháznál majdnem elütöttünk egy marhát. Képzeld, kiáll az út közepére, s ott monológizál. Hogy micsoda pasasok vannak!

— Szóval az öregek nem harapnak.

— Nem. Soha ennyi apanázsom nem volt, a mama nem győzött tömni. Lili tehát szalmaözvegy.

— Talán egy hétig is. Udvarolhatsz neki.

— Dohány kell oda, fiam. No, nem tartalak.

— Szervusz.

Kesserűné ott ült a karosszékekben, hallgatja ezt a cinikusan halálosítéletet, hirtelen föláll és megfordul. Egy sportruhába öltözött, kissé hanyag, de elegáns huszonötév körüli zsidó fiatalembert lát. Mit törődik most az illemtudással és az előkelőséggel. Odaperdül a fiatalember elé, s az izgalomtól bedagadt torokkal kérdi: Hogy hívják önt, uram?

A férfi eltátja a szemét, nem érti, mit akarnak vele, azután köteles udvariassággal:

— Róna Aurél.

— Róna? Nem Bóna?

— Nem, Róna, feleli kissé türelmetlenül a fiú s nem tudja, mit kezdjen ezekkel a rádöbbenő asszonyszemekkel. Szolgálhatok valamivel?

— Nem, semmi, feleli hirtelen Kesserűné és elfordul. Róna! Egész közönséges zsidó név. S most újra látja a fatális címzést. Előbb az Aut, aztán az Aurélt, aztán az egész nevet. Most már ő is tudja, hogy Róna Aurél volt.

De mi lesz akkor Bóna Auréllal ?

XIV.

Az ablak alatt bókoló vadgesztenye és az ablakban virrasztó méltóságos asszony ezt a második éjtszakát is átvitatkozták. Soha ilyen izgatott párbeszédet! A lánya jegyese egy fiatalembernek, akiről most már igazán semmit sem tud. Ha nem volt igaz a sürgöny, igaz-e a Radicsné multkori kijelentése. Csakugyan olyan nagy vagyont hagyott ott a fiú vagy hisztérikus művész-hazugság ez is? Ha kitagadta az apja, ha volt miből kitagadni, akkor még van remény: befektetés, de kamatozhat.

Igy vigasztalta magát szegény asszony, de nem soká. Az egész ügynek hullaszaga van. Egy fiatalember, akinek kétezer holdat ad össze s von ki, nem ilyen. Nem mondta-e, hogy dolgozni fog, hivatalt vállal? Viszont az ujjai, a hosszú, keskeny keze: ebben van valami úri. Az egész emberben van valami vattában ápolt, ez volt az első benyomása is. Nem, ez nem egy kis házmester vagy egy tizedik fizetésosztálybeli adótiszt gyermeke. Az Északi tengeren nyaralt s angol nevelője volt; a Bóna-birtok nem mese. De ha mégis az? Vesztegetheti vele a napjait? Itt maradhat-e Csatádon, ahol ugysis lehetetlenné tették magukat? Radicsné nem nyugszik bele a csatavesztésébe. Az az asszony ért hozzá, hogy megkeserítse az életüket. De az igazi Bóna-fiút kiengedheti-e a kezéből?

Semmi teketória, Auréllal fog beszélni. Egyszerűen megkérdi, miből akarja eltartani a lányát. Félig meddig jegyesek, joga van hozzá.

— Aliz, szól halkán s megrázza a leánya vállát.

Aliz nyujtózik egyet, földobja magát, a paplan lecsúszik, s ő félig kitakarózva esik vissza az összegyűrt párnákra. Olyan, mint egy eldobott tulipán.

— Aliz.

— Igen... A szempillák alatt kicsinyke rés nyílik, ép annyi, hogy a tekintet kiszaladhat rajta.

— Mi a holnap délelőtti programotok?

Aliz szempillái, mint az alvó babák szeme, hirtelen becsukódik. De az anyja megrázza.

— Programm, programm? Ehhez fel kell ülni. Aurél érte jön kilencre és tenniszeznek.

— Idejön?

— Igen.

Beszédem van veled. Amíg vissza nem jövök, itt maradtok, te is, Feri is s a fiára néz, aki a vendég-sezlonon húzza a rókabőrt.

— Szép kis cserkész, mondja Aliz és nevet. Voltaképp mi bajod a kis Gerendával. Tudod, hogy fogom őt hívni? Dudus. Olyan kis szopós.

De Kesserúné még nem tudja, lesz-e alkalma őt akárhogy is hívni. Visszanyomja az ágyba, megveregeti az arcát, aludj még egyet. Ez olyan kedveskedés, amit a kifőzősné évente egyszer enged meg magának. Aliz elkapja a megszelidült kezet, behuzza a párnái közé, ráfekszik és csókolgatja. Te olyan okos vagy mama. S ebben a megnyugtató tudatban elalszik. A mama átsóhajt a kis szőke, nyírott haj fölött s eltűnődik, hogy valóban olyan okos-e ő. Vagy nem ő olvasta Bónának a Rónát. Ó végzetes könnyelműség!

A kis pavillon előcsarnokában néhány összehajtott nyugszék áll, kiemel egyet s kiül a gyönyörű trombitás fa alá. Egy munkás hatalmas gummicövet hurcol, a canaindicás virágágyak fölött megindították az önműködőt. Egy-egy elkapott csepp Kesserúné arcába csap s nedves szellők hozzák felé a reggeli illatnak nem nevezhető frisseséget. Két lökdösődő fenyőfa válla közt a Gallyatető sötét tömege látszik . . .

Aurél izgatottan ébredt, mint kisfiú, aki hosszú nadrágot kapott s minél előbb meg akarja sétáltatni. Végignyargalta már az egész telepet s még mindig csak nyolc óra. Hátha Aliz is fölkelt, milyen kedvesen elfecseghetnének. Lám, kit talál itt. — A méltóságos asszony ilyen friss? Gyönyörű reggel, nemde. Ő is a reggelt szereti legjobban. Aliz még alszik?

— Igen. Aliz még alszik.

Ez úgy hangzott, hogy nem igen lehet tovább firtatgatni. Miről beszéljen idősebb hölgyekkel az ember? Hja igen, a reggel. Amikor még szegény huga élt, ő, akkor még nagyon kis gyerekek voltak, minden reggel megfürödtek. Volt a parkban egy tó, nem tó, inkább csak medence, abban fürödtek. Igazán pompás volt.

— Szép a parkjuk?

— Igen, a kápolnási park nagyon szép volt.

Kesserúné gondolkozik ezen a volton. Mért volt? Neki volt, vagy az egész Bóna családnak volt.

— Sajnálja, hogy nem látogathatja meg az apját?

— Nem. Furcsán hangzik, de sosem szívelték egymást.

— De a birtokot csak szeretné látni. Ott nőtt föl, ugye?

— A birtokot? A birtok már nincs meg.

— Nincs?

— Elúszott. Még a tőzsdei bessz idején. Az Oszkár bátyja a hibás. Nem volt állása és bankot alapított, a papa nyolc milliárddal ragadt a kísérletben. Egészen tönkrementek.

— S ön miből él azóta, kérde Kesserúné s ez az «ön» olyan, mint egy szívnek fordított szurony.

— Én, hebegi zavartan Aurél. Őszre az államvizsgát is leteszem s állásba megyek. Különben is egy nagy regényen dolgozom.

— Ugy? mondja taglózó gúnyal Kesserúné, s nem érez semmi szá-

nalmat ez iránt a szerencsétlen flótás iránt, akit még ki sem tagadhattak. De csak nem gondolja, hogy az irkálásból fog megélni ?

— Nem, rebegi Aurél. Azaz hogy mellékkeresetről is fog gondolkozni. Ő most már mindenre képes. Tegnap óta óriások erejét érzi . . . De Kesserúné homloka könnyörületlen. Aurél végkép megzavarodik s másodszor is megkérdi : Aliz még alszik ?

— Igen, Aliz alszik. Aludni is fog, amíg ön el nem megy.

— Hogyan, a tegnapiak után ?

— A tegnapiak után nem így kellene beszélnem. Ön volt olyan könnyelmű, hogy facér létire a lányomat megcsókolta. Ugy viselkedett, mint akinek fedezete van. Csak nem képzeli, hogy én egy ilyen senkit az én Alizom közelébe engedek.

De erre Aurélt is elborítja a méltatlankodás. Hát nem Gerenday Aurél ő ?

— Asszonyom, ön durva materialista.

— Lehet. Egyelőre azonban nincs több beszélni valónk . . .

Kell-e mondanom, hogy ezen a délelőttön Feri is megkapta a hátrafékos két pofonját. Az egyiket, mert Csatádfürdőre bolondította a mamát, a másikat, mert a trénernek mindent kikotyogott. Csatád a legutolsó hely, csak vén banyák kuruzsoltatják itt az elnyütt szívbillen tyüiket. A tréner sötét alak, aki tőkét kovácsol a felsülésükből.

— Ennek a kisedésnek pedig megmondod a magadét. De úgy, hogy a nevedet se merje az ujságban elolvasni.

— Igenis mama, feleli az engedelmes Aliz és semmi kifogása sincs a megbizás ellen. Hol van a tegnapesti meghatottsága? . . . Talán nem is a kis Dudus hatotta meg. Talán az erdő, talán az este, talán a maga szerelmi bánata.

— Reggel utazunk.

XV.

Aurél és Radicsné kibékültek. Gerendaynak nem is kellett sokat könyörögnie. Ő, ő kiábrándult az emberekből, mégis csak Emma az egyetlen, aki jószívvel van hozzá. Radicsnét megtörte az utolsó két nap, öngyilkosságra gondolt s Aurél első bűnbánó szavára a nyakába borult. Mért is olyan vak az ő kis fia ? Hát nem tudja megkülönböztetni a szerelmet az otromba kalandorok érdekhajhászásától ?

S a révbeért Aurél elgondolkozik az élet fölött. Látja a tényeket s nem látja a motivumokat. Látja a tetteket s nem látja az okokat. Mi volt ez a csodálatos nap ? Ugy szökött föl az életéből, mint egy gejzir és nincs tovább. Kesserúné anyai önzése előtt csak dühbe jött, de Aliz lebunkózta. A kékesi tündér komisz kis vipera. Hogy beléharapta a maga alattomos nyálát ! Mit akar, masnit a nyakába, maga kis pincsi, ezt mondta s ez bizonyosan nem az ő kérdésére volt válasz, de azért szíven találta. Mi történt ebben a leányban ? Hát ennyire ezerféle az ember ? Az oldalában még ott volt a tegnapelőtti séta, a testivel ingerkedő izmok csodálatos

játéka s azok az édes macskavállak a karjai alatt. Minden jó lesz, beszéltem az angyalokkal. S ugyanez a száj harapott az ő kiegyenesedő ifjúságába. Radicsné miatt? De a vacsoránál nem pihent-e Aliz lába szorosán az ő lábai mellett. Ó, elinalt boldogság. Futsz, de otthagyszod árnyékodat a szíven.

S a rajongó fiatalok! Ez az, ami talán még jobban fáj. Hát az egész nap tréfa volt? Az ellene dolgozó erők pokoli csinye. Bánatában a trénerhez futott, szívet keresett, akiben legalább nagynak tükröződhet. S mit mondott az a szörnyeteg? A revü? A maga revújéhez venni kell az előfizetőket. S hogy ő csak bámult, még ezt is: Tudja mit, ha új kötetet ad ki, annak már csak Szarvak legyen a címe. Nem Szatírszarvak, csak Szarvak.

S csakugyan, szegény Gerenday Aurélban nem sok szatírság maradt. Itt kószál a tölgyes alatt, a réten vadvirágokat szed: kerepet, cickórót, katángot. Emma örülni fog s eggyel kevesebb zokogásrohamot produkál. Szegény Emma, mennyit szenvedett érte s mily förtelmes volt azon az estén. Mennyi szenvedés s az ember egyre förtelmesebb!

Kesserűék is elutaztak. Ki tudja mit visznek magukkal. Miféle emberi szorongás lappang az ő förtelmességük mögött. A tréner azt mondja, nem is méltóságos asszony, csak kifőzősné. Ki ismeri ki magát? Ki ismeri ki magát az egész életben? Aurél nem. Valaki lekaszálta egy darabvást a mezőt, de nem hordta még be. Aurél odadől a hűvös szénarendre. Az arca kipirul, az ujjai izgatottan járnak, ajkai közül meg-meghibbanó és újra kiegyenesedő mondatok erednek: «Ő tettek, ti harapó véres ajkak. Mely titkos okok marnak veletek.»

A gyöngyösi uton egy autó túlköl. Vajjon kit visz az Kékesre.

Lelkes László.